

Medlems Blad

för DIS-Småland

Årgång 6, Nr 12

Nummer 1, Jan 2003

Haga Park på Öland en liten försmak av våren

foto: Robert Rapakko

Ur innehållet:

Rasken..., myt eller sanning? Döm själva

Det var mycket soldaten skulle ha när han blev värvad, men vad var han tvungen att göra?

Medlemmar i utlandet

Erland Larsen, Skudersløse, DK

Datakurs i Disgen 8

funderingar av en kursdeltagare

Vårens program

ÅRSMÖTET

Värmöten

Kurser och utbildningar

Småländska CD-skivor

Recensioner

Fortsättning på artikeln om behandling av äldre fotografiskt material

Nu handlar det om skaderisker och hållbarhetsproblem. Vad beror skadorna på? Förmodligen felförvaring, men det finns andra orsaker också.

Pälle Nävers diktning

MedlemsBlad
för DIS-Småland

ISSN 1650-3066

Upplaga: 750 ex

Ansvarig utgivare:
 Ingvar Kärrdahl

Organisationsnummer:
 82 70 01-1029

Redaktör och layout:
 Jan Jutefors

Manus (stopp 31/3 2003)
 skickas till:
 Jan Jutefors,
 Ryssbyvägen 15
 380 30 ROCKNEBY
 jan.jutefors@telia.com

Redaktören förbehåller sig rätten att
 redigera innehållet.

Citat ur MedlemsBlad för DIS
 Småland får göras, om källan
 anges. För hela artiklar hän-
 visas till författaren.
 Författarna är själva ansvariga för
 innehållet i artiklarna.

Årsavgift 2003:
 DIS Småland 50 kr. plus
 medlemskap i DIS 100 kr.
 Postgiro 140 33-5 Föreningen DIS

Adressändring:
 Föreningen DIS
 Gamla Linköping
 582 46 LINKÖPING

Köp DIS-nålen!

Visa din tillhörighet!
 Bär DIS-nålen!

Köp DIS-nålen
 på nästa medlemsmöte eller
 kontakta kassören

DIS Småland

Regionförening till Föreningen DIS, Föreningen för Datorhjälp I Släktforskningen

Postadress: DIS-Småland, c/o Ingvar Kärrdahl, Bäckvägen 18, 330 15 BOR
 E-post: ordf_smaland@dis.se

Hemsida: <http://w1.492.telia.com/~u49207298/>

Styrelse:

Ordförande och postmottagare:
Ingvar Kärrdahl, Bäckvägen 18, 330 15 BOR Tfn: 0370- 65 07 15
 E-post: karrdahl@telia.com

Vice ordf:
Jan Jutefors, Ryssbyvägen 15, 380 30 ROCKNEBY Tfn: 0480- 665 65
 E-post: jan.jutefors@telia.com

Sekreterare:
Rune Elofsson, Duvgatan 10, 575 34 EKSJÖ Tfn: 0381- 129 94
 E-post: rune.elifsson@telia.com

Kassör:
Börje Jönsson, Klosterstigen 9, 575 37 EKSJÖ Tfn: 0381- 108 40
 E-post: borje-jonsson@spray.se

Övriga ledamöter:
Björn Strahl, Mariagatan 15, 383 32 MÖNSTERÅS. Tfn: 0499- 136 39
 E-post: bjorn.strahl@sal.pp.se

Arne Johansson, S Storgatan 29 d, 590 80 SÖDRA VI. Tfn: 0492- 205 20
 E-post: disbyt-smaland@telia.com

Uppdrag: (se adresser ovan)

Disbytansvarig:	Arne Johansson
Informationsansvarig:	Björn Strahl
Redaktör:	Jan Jutefors
Webmaster:	Arne Johansson

PC-faddrar: (se adresser ovan)

Ingvar Kärrdahl
Jan Jutefors
Björn Strahl
Ingemar Johansson, Aneby. Tfn: 0380- 401 73.

E-post: ingemaraneby@telia.com

Ordföranden har ordet...

Inledningsvis vill jag notera att Dis Småland fyller fem år i samband med årsmötet 2003. Vi har i styrelsen diskuterat om vi på något sätt skulle fira detta men beslutet blev att vänta med eventuella festligheter i ytterligare fem år.

I år förlägger vi årsmötet till lördagen den 15 februari i Jönköping och vi kommer att vara i Frimurarordens lokaler. Efter årsmötesförhandlingarna får vi lyssna till en information om frimurarordens verksamhet. Vi får då också reda på hur man kan gå tillväga för att inhämta uppgifter om någon släkting som varit medlem i frimurarorden. Som vanligt måste du anmäla dig i förväg till årsmötet av två skäl nämligen upprättande av röstlängd samt för beställning av mat.

Vi har i styrelsen diskuterat möjligheten att öka samarbetet med de lokala släktforskarföreningarna i Småland. Glädjande är att detta mottagits mycket positivt av de föreningar som vi hittills varit i kontakt med. Syftet är att vi på sikt ska kunna öka antalet lokala Dis-möten samt att vi med gemensamma resurser kan få större variation på mötesteman och att nå fler släktforskare med information om Disgenprogrammet.

Redan på årsmötet inleder vi detta samarbete genom att vi bjuder in Jönköpingsbygdens Genealogiska Förening att delta i Frimurarordens information samt att äta lunch och vara med i de efterföljande Disgendiskussionerna.

Lördagen den 12 april har vi ett medlemsmöte på bruksmuseet i Ohs. Detta arrangerar vi tillsammans med Släktforskarföreningen Ane i Värnamo. Här finns bland annat omfattande material om brukets personal under 1800-talet och en bit in på 1900-talet. Eventuellt besöker vi även museijärnvägen och samhällets privata kyrka.

Vårterminens avslutande medlemsmöte blir en användarträff där besökarna i förväg lämnar in egna speciella frågor om Disgen vilka sedan tas upp och besvaras under mötet. Boka redan nu in lördagen den 24 maj för det här mötet. Närmare detaljer om detta kommer i nästa medlemsblad.

Höstens båda studiecirklar i Jönköping blev övertecknade och vi planerar därför ytterligare studiecirklar i Jönköping. Förhoppningsvis kan den starta redan sista veckan i januari. Det finns även behov av påbyggnadskurser som vi tänker genomföra som dag- eller kvällskurser eller under ett antal lördagar eller söndagar i Jönköping. Är du intresserad av detta är det nödvändigt att du hör av dig omgående eftersom vi behöver hyra lämpliga datasalar.

Detta nr innehåller:

Vårens program sid 4

Behandling av äldre fotografiskt material, del 2

Skaderisker och hållbarhetsproblem
..... Jan Jutefors sid 6

DIS Småland-medlemmar i utlandet

..... Erland Larsen, Skuderløse sid 8

Rasken, myt eller sanning?

Döm själva - en liten handledning i soldatforskning
..... Elisabeth Leek sid 9

Smålands soldatregister sid 10

Pälle Näver = Josef Högstedt sid 11

Datakurs i Disgen 8

..... Ingrid Andersson sid 12

Länktips sid 13

Småländska CD-skivor

..... Jan Jutefors sid 14

Ur andra medlemsblad sid 15

Efterlysningar sid 16

Slutligen vill jag uppmana dig som redan är medlem i Dis Småland att påminna dina vänner och bekanta som fortfarande "bara" är medlemmar i DIS att även betala 50-kronan till oss här i Småland.

Välkommen till verksamhetsåret 2003

Ingvar Kärrdahl

Vår-programmet 2003

Årsmöte

15 februari 2003

Frimurarlogen i Jönköping

Stora Hotellet, Hotellplan

Program

09.30 Samling. Kaffe och fralla

10.00 Årsmötesförhandlingar

11.00 Information om frimurarorden och forsknings-
möjligheter av Lars von Knorring och Åke Edlund,
samt visning av lokalerna.

12.30 Lunch

1330 –

1500 Förevisning av Disgen, Disbyt och CD-skivor, samt
lite övriga frågor och

**Medlemmar i Jönköpingsbygdens Genealogiska Förening är
inbjudna att delta i programmet från kl 1100**

**Anmälan om deltagande, för att kunna beräkna kaffe och lunch,
senast den 10 februari till:**

Ingvar Kärrdahl Tel: 0370-65 07 15 E-post: karrdahl@telia.com

Rune Elofsson Tel: 0381-129 94 E-post: rune.elifsson@telia.com

Välkomna till ett mycket intressant årsmöte

Fredag 21 mars

Ölands Skogsby Folkhögskola

DIS Småland och DISGEN

Vi samtalar med användare och
intresserade om vad DIS har att
erbjuda.

Samarrangemang med Kalmar Läns
Genealogiska Förening

Efersom detta är KLGf's årsmöte så
är DIS Smålands medlemmar väl-
komna efter årsmötesförhand-
lingarna.

Lördagen 12 april

Medlemsmöte på Ohs Bruk, Gällaryd.

Vi besöker Bruksmuseet i Ohs med
guidning av Lars-Erik Gof.

Samling kl 1000 som vi inleder
med en fika.

Lunch serveras ca kl 1230

Vi får vi uppleva en mycket intres-
sant bruksmiljö med anor från slut-
tet av 1500-talet. Ohs bruk ligger
vid sjön Ruskens sydspets, drygt 2
mil öster om Värnamo. Här fanns
en gång ett järnbruk med masugn,
stångjärnshammare med två härdar
och ett manufakturverk. Mot slutet
av 1800-talet revs masugnen och en
sulfidfabrik byggdes istället. Kolla
in historien på [http://home.
swipnet.se/~w-101590/ohstext.htm](http://home.swipnet.se/~w-101590/ohstext.htm).

Till hembygdsmuseet har man lyc-
kats rädda ett stort antal av brukets
bokföring m.m. vilket bl a innebär
fullständig förteckning över alla

Vår-programmet 2003

anställda. Vi som har smedsläktingar och valloner i våra led, har mycket att hämta här.

Här finns också en världsberömd museijärnväg med lokstallar som är mycket intressant.

Det här är ett samarrangemang med **Släktforskarföreningen ANE** i Värnamo.

Anmälan om deltagandeför att kunna beräkna kaffe och lunch, senast den 7 april till:

Ingvar Kärrdahl Tel: 0370-65 07 15
E-post: karrdahl@telia.com

Rune Elofsson Tel: 0381-129 94
E-post: rune.elifsson@telia.com

Vägbeskrivning: Kör väg 27 till Bor (ca 10 km från E4). Inne i samhället finns vägskyld mot Ohs (avstånd ca 20 km från Bor). I Ohs kommer du fram till en T-korsning. Rakt fram i denna, genom grind i staket syns museet avstånd ca 100 m. Parkering finns innanför staketet.

Lördag 24 Maj

Användarträff.

Den här träffen vänder sig till dig som kan lite om Disgen, men som har en massa frågor, har råkat på något konstigt eller får fel som är svåra att klara av.

Träffen bygger på frågor som deltagarna har skickat in i förväg.

Tänk gärna efter nu, och skicka in din fråga så fort som möjligt.

Plats: meddelas senare

Avgift: 250 :-

Frågor och anmälan till Ingvar Kärrdahl senast 30 april.

Epost: karrdahl@telia.com

Kurser och utbildning i Disgen 8 under våren 2003

Höstens grundkurser i DISGEN 8, vilka bl.a. hållits i Jönköping, har rönt stor uppskattning.

De två studiecirkelarna, vardera om 30 lektionstimmar, blev kraftigt övertecknade. I veckoslutskursen hade vi, p.g.a. utebliven deltagare, kunnat ta emot ytterligare någon.

Därför planerar DIS-Småland att i Jönköping till våren 2003 åter ordna 30 timmars studiecirkel, grundkurser. Vår förhoppning är, att antalet deltagare skall räcka till såväl en dag som en kvällskurs.

Vidare har deltagare i tidigare hållna kurser uttryckt önskemål om utvidgning av och fördjupning i vissa kursavsnitt ("fortsättningskurs"), vilket ju är mycket uppmanande för ledaren. Vi hoppas därför kunna samla deltagare till två kurser à fem träffar om tre lektionstimmar vardera. Också här hoppas vi på en dag och en kvällskurs. Även om dessa kurser ges karaktären av "tematräffar", är det meningen, att deltagarna själva skall få komma med frågor på funktioner, som de måhända "hängt upp sig" på.

Förutom för deltagare i tidigare grundkurser borde "fortsättningskurserna" passa bra för övriga, kunniga DISGEN användare, som önskar öka sin kännedom om de nyttigkomna finesserna i DISGEN 8.

Vi har gott hopp om att kunna bereda plats för alla!

Välkommen med Din anmälan till Jan Graab, 036-163161 eller jan.graab@telia.com

Jönköping

Nybörjarkurs,
studiecirkel på 10 x 3 tim

Påbyggnadskurs,
lördagar (alt söndagar) med fördjupning i vissa svårare avsnitt

För information och anmälan kontakta Jan Graab Tel: 036-16 31 61
E-post: jan.graab@telia.com

Cirklar och utbildning

För tillfället har vi inga planer på någon utbildning på andra orter.

Är du sugen att vara med på någon kurs eller gå någon utbildning, så behöver vi din intresseanmälan.

Finns det underlag så ordnar vi gärna kursen på din ort. Vi behöver minst åtta deltagare för att göra det.

Hör av dig till Ingvar Kärrdahl e-post: karrdahl@telia.com eller någon annan i styrelsen så försöker vi ordna en studiecirkel eller kurs på din ort.

Vill du ha besök av oss?

Vi är mycket intresserade av att samarbeta med andra föreningar i Småland. Vi kommer gärna på möten och informationsträffar och berättar om vår verksamhet.

Vi vill också gärna vara med och göra samarrangemang, där vi kan bjuda in någon intressant föreläsare

Kontakta Ingvar Kärrdahl eller någon annan i styrelsen.

Behandling av äldre fotografiskt material

del 2 (av 3)

av Jan Jutefors

Skaderisker och hållbarhetsproblem

Det finns flera orsaker till att fotografierna skadas eller att de inte håller så länge man har förväntat sig, men det är främst två man brukar nämna. Dels är det fotografierna i sig dvs hur de är uppbyggda och behandlade fram till färdigt fotografi och dels de föroreningar som kan inverka nedbrytande på fotografierna efter att bilderna är färdiga.

Det senare beror på många olika omständigheter. Det kan vara miljön de förvaras i, hur bilderna är monterade och vilket emballage man har till sina fotografier.

Det är mycket viktigt att inse att den vanligaste orsaken är en samverkan av flera olika orsaker, och att ju flera orsaker som samverkar ju större blir skadorna och det medför att bilderna fortfarande förstörs.

Materialets betydelse

De fotografiska materialens sammansättning är mycket skiftande och då speciellt äldre material. Kombinationen av olika material samverkar också. Ett vanligt basmaterial är fotografiskt papper. Det ska tillverkas så att det har hög kvalitet och god hållbarhet, men det är tillverkat av cellulosa. Om man tillämpar alla normer som finns bör detta papper inte innehålla några metalliska föroreningar och det ska bestå av minst 87 % alfacellulosa och ha ett pH-värde mellan 7,0 och 9,5.

Inget papper är helt problemfritt ev med undantag av sk luppapper. Alla cellulosa material avger en liten mängd formaldehyd och ju sämre papper, ju högre halt av formaldehyd avges. I och för sig är formaldehydhalten ganska låg på ett nytt

papper, men den tenderar att öka med åldern på pappret. Ett annat lösningsmedel är formalin, som används vid limningen av pappret. Bägge dessa lösningsmedel är skadliga för silverbilden.

En annan mycket bidragande orsak till förstöring av bilder är otillräcklig eller felaktig fixering. Fixeras inte bilderna ordentligt fortsätter framkallningsprocessen vilket medför att bilden mörknar för att till slut bli helt svart.

Papper, kartong och vissa plaster är transparenta för gaser. Gaser kan lösa sig i dessa material. Papper och kartong avger formaldehyd, senare övergår detta genom oxidation till myrsyra. Stads- och industrimiljöns sura gaser, speciellt svaveldioxid

och svavelväte, har skadlig inverkan på såväl silverbilden som det fotografiska pappret.

Oxidationsmedel, ozon och peroxider, bryter ner bildsilvret. Först blir det en övergång till silverhydroxid, men genom ljus, fuktighet och svavelföroreningar övergår det till silversulfid.

Hög luftfuktighet är en av de farligaste faktorerna. Samverkan med hög temperatur, rester av tiosulfat och sura gaser leder till nedbrytning av bildsilvret.

När en liten skada väl uppstått behövs inte mycket för att få den till att fortsätta förstöra bilden.

Skador vid bildmontering

Normalt monterar man sina bilder

på något sätt. Montering innebär att bildmaterialet förenas med något annat material.

Montagematerial kan delas upp enligt följande:

- Papper, kartong och annat cellulosa-fiber-material
- Plaster
- Klister, lim och adhesiver
- Material för glasade eller oglasade montage

Alla cellulosa-fiber-material innehåller aldehyder, speciellt formaldehyd.

I huvudsak gäller regeln, att ju bättre och ju dyrare ett papper eller en montagekartong är, desto mindre är halten av formaldehyd. Spånplattor innehåller väldigt mycket formaldehyd. Montera därför aldrig någonsin en bild på detta material. När formaldehyd blir gammal övergår den till myrsyra som är ännu skadligare för bilden. Andra fiber-material som är skadliga är terpenier och peroxider. I de papper och kartongmaterial där dessa ämnen ingår är pH-värdet alldeles för lågt, dvs surt. PH-värde för ett bra papper ska vara mellan 7,0 och 9,5. Detta medför att all fast montering av bilder är tveksam.

De flesta plaster är olämpliga för montering eller som förvaringsmaterial för fotografiska bilder. Det finns dock några som är acceptabla, tex triacetatcellulosa och polyeten-terefalat (= polyester). Vidare kan polyeten och polypropen accepteras, men då får inte mjukgörare finnas tillsatt, eller att folien har glättats så att den kan kleta mot ett filmskikt.

Man har gjort omfattande tester för att få fram ett bra klister som kan användas vid montering av bilder, men än finns inget bra. Helst bör man undvika alla klisterämnen. Måste man använda detta så rekommenderas i så fall polyvinylacetatlim (PVA). Vissa tester har visat att det kan användas om limmet är buffrat med kalciumsalter till ett pH-värde på ca 7,0. Egentligen borde det vara

ännu högre pH-värde.

Det är mycket vanligt att glasmonterade färgdiabilder har skador i form av små rödaktiga fläckar med en central svart punkt. Det anses att detta är orsakade av små metallpartiklar i framkallningsbadet.

Emballageskador

Alla pappers- och kartongmaterial kan släppa ifrån sig gaser som har förmåga att bryta ner ett fotografi. För att så mycket som möjligt eliminera deyt ska man använda papper med en hög halt av alfa-cellulosa, mer än 87 %, vara fritt från spår av metall och ha ett PH-värde mellan 7,0 och 9,5. Det ska också vara fritt från träfibrer dvs. det ska vara framställt av lump s.k. lumpappapier.

Plastmaterial ska vara av typen polyetenereftalet (PETP) eller Estarbas. Plasten får inte vara för tät, så att den inte släpper fram gaser.

Metall är olämpligt, därför att det är ofta ytbehandlat. Tillåtna metaller är eloxiderad aluminium, brännlackerad stål, rostfritt stål och stål som har en ytbeläggning med t.ex. polyeten.

Anteckningar på emballage får göras med blyertspenna eller tusch. På plastmaterial kan det vara svårt att få texten att fästa, men om man slipar plastytan försiktigt så fäster det mycket bättre.

Mikroorganismer och insekter

Med luften följer en mängd olika mikroorganismer. Dessa består bl.a. av svampsporier, bakterier och alger som angriper och äter av det fotografiska gelatin- och albuminskiktet. Skadorna är olika beroende på vilken art av mikroorganism som varit framme.

Svampsporier kan ge vita eller färgade fläckar eller lämna en effekt som påminner om etsning av ytan. Efter en längre tids angrepp kan trådliknande mönster uppstå och hela ytan blir vattenlöslig. Det innebär att om man sköljer en sådan

bild så försvinner hela bilden.

Insekter är också förtjust i äggviteämnen och cellulosa.

För att förebygga detta ska man förvara fotografierna i låg relativ fuktighet. Den ska vara lägre än 60 %. Förvara inte angripet material tillsammans med annat. Misstänker du att något inte står rätt till, så ta genast bort det från samlingarna. Ditt negativa material behöver du inte vara orolig för. Det innehåller silversalter, vilket fungerar som ett skydd.

Strålningsskador

Skador av elektromagnetisk strålning beror på frekvensen. Framst är det den kortvågiga strålningen som är skadlig. UV-strålning inverkar nedbrytande på papper och plaster.

I nästa nummer kommer sista delen med: Tillsyn, vård, konservering och restaurering.

Några länkar med bra tips:

http://www.museumsnett.no/fotografimuseum/foto_bevar.html

<http://www.photographymuseum.com/primer.html>

<http://www.photographymuseum.com/archival.html>

<http://www.cpc.moor.dial.pipex.com/>

Till sist vill jag tips om följande sida, som är en slags frågepanel, där experter svarar på dina frågor. Du skickar helt enkelt mail till dem.

http://www.eastman.org/1_geninfo/curator/index.html

Tyvärr så blev det bara utländska länkar, men det finns tyvärr ingen svensk att hänvisa till, men tipsa gärna.

DIS Småland-medlemmar i utlandet

I en serie artiklar låter vi våra medlemmar i utlandet presentera sig själva och sin släktforskning, vilka personer som kommer från Sverige och vilka orter som är intressanta för deras egen forskning. Förhoppningsvis har du som läsare nytta av detta eller kan hjälpa våra medlemmar på traven, i de fall där det behövs.

För närvarande har vi nio medlemmar som bor i utlandet. Fem i Danmark, fyra i Norge och en i USA. Vi hoppas givetvis att alla vill skriva i vårt blad.

Först ut är Erland Larsen från Danmark:

Jeg hedder Erland Larsen, født 19/4 1945 i Skuderløse på midten af Sjælland, jeg er gift og har en datter, vi bor i eget hus på Ellemosevej 14, DK 4720 Præstø på Sydsjælland. Jeg er ansat i pensionsafdelingen i Præstø Kommune og har med økonomi at gøre.

I min fritid spiller jeg fodbold og er holdleder for Bårse IF damefodboldhold, er medlem af en Loge der hedder Dansk Broder Orden, samler frimærker og er nu også begyndt at forske i min slægt.

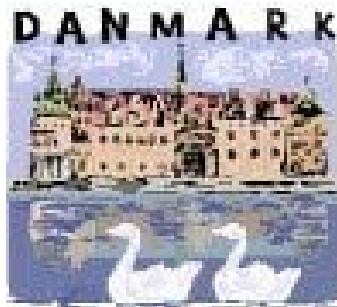
Jeg blev sat i gang med slægtsforskning for ca. 2 år siden, det var min kusines søn, der ringede og nogle data i vores familie, jeg har altid samlet festsange fra konfirmationer, bryllupper og fødselsdage. For at holde orden på dem, havde jeg lavet et regneark i Excel, det var meningen at når jeg fik bedre tid ville jeg se nærmere på det. Men så fik jeg slægtsforskningsprogrammet Win-Family og var godt i gang, har fået scanner og brænder, med det er endnu nyt for mig.

I dag har jeg 2385 personer registreret og er begyndt af fylde noget

stof på personerne. Jeg har fået meget materiale fra 2 andre i familien på min fars side, her er jeg tilbage til 1610 på min farmors side. Jeg har også været på Landsarkivet i København samt lokalarkiver.

Jeg har CD-Rom med folketællinger, er medlem af DIS-Danmark, DIS-Sverige og DIS-Småland i håbet om at finde noget om min morfar, jeg har forsøgt DISbyt - men uden held.

Min morfar hed Per Edvard Svensson, født 18/3 1879 i Staf-

fansbygd, Sillhøfda, Blekinge, han døde 10/6 1970 i Hyllinge på Sydsjælland.

Jeg har kopi af hans Opholdsbog hvor "Politimesteren i Amager Birk gjøre vitterligt at: Per Edvard Svensson har anmeldt mig, at Han agter her i Landet (Danmark) at søge Erhverv ved Tjeneste, da Han som Legimationsdokument har forevist mig Præstebevis af 27/3-95 og her har godtgjort, at have Tjen-este hos Gaardejer P.O. Barcher, St. Magleby, (på Amager ved København)" til sidst underskrevet: "Amager Politikammer, den 1. April 1895, H. Pedersen".

Jeg kan så følge han via bogen rundt om på gårdene i Danmark bl.a. på godset Lomborg, Lemvig i Jylland, hvor han er fæstet fra 1/11 1899 til 1/11 1900 for 70 kr for vinterhalvåret og 170 kr for sommerhalvåret. Bogen slutter 17/11 1912 i Faaretofte, Magleby Sogn på

Sydvestsjælland.

Han bliver gift på min mormors fødselsdag 22/11 1902. I 1922 byggede de et statshus på godset Saltø's udstykning, her boede de i 28 år, inden de købte hus i Hyllinge.

De fik 6 børn: Gerda Hulda Helene f. 27/7 1906 død 1997, Karl Otto Lundquist f. 30/4 1908 død 1994, Holger 1909-15? Svend Holger 15/9 1916 nu bosiddende i New York, Grete Karen Sevia f. 12/11 1919 (min mor) og Olga Gertrud f. 8/11 1921.

De navne min mor kan forbinde med Sverige er måske morfars brødre Lundquist, Otto og Karl og navnet Anna, der kan være en datter af en af dem? Han var til begravelse i Sverige før 1922 - men med hvem?

Jeg har en bog hvor morfars navn står i "Dr. Mårten Luthers Lilla Katekes" fra 1889.

Det ville også være morsomt hvis nogen kunne finde noget om min morfar, ellers må jeg vel forsøge i Lund.

Hilsen

Erland Larsen

Från Öland

Samtal vid Ölandsbron i Kalmar mellan en ölännning och en smålännning.

S = smålännningen Ö = ölännningen

S: Hurdan ä isen?

Ö: Somstans ä'n vit, somstans grå.

S: Nej, jag menar ligger han?

Ö: Ja, stoe han, så syntes han väl båt te Åby å Ryssby.

S: Nej, du kan väl begripa att jag menar om han är stark.

Ö: De kan ja iint veet, for ja har iint brååt's me'an.

Rasken ... myt eller sanning,

döm själva - en liten handledning om soldatforskning

av **Elisabeth Leek**

Soldaten bodde på ett soldattorp och gården som soldattorpet låg under kallades Rote.

Var det en ryttare så kallades det för Rusthåll. Det var väldigt dyrt att hålla en soldat eller ryttare, så därför var det oftast flera gårdar som fick gå ihop. För Rusthållarna (bönderna som höll ryttarna) var det extra dyrt, eftersom de även fick hålla med häst, men dessa bönder fick dock skattefrihet.

Vad skulle då en soldat ha av sin rotebonde eller rusthållarbonde?

Först och främst lega eller så kallad rekryteringspeng. Denna skulle räcka till en ko samt en gris eller ett får. Blev soldaten inte antagen eller fick sluta inom tre år var han tvungen att betala tillbaka detta till bönderna. Han skulle även ha ett soldattorp.

Stuga och förning

År 1715 skulle detta vara en stuga med spis, förstuga och kammare, cirka 40-50 kvm stort. Lada med få- och foderhus, ett tunnland åker, äng samt kåltäppa. De skulle även ha utsäde, ett visst antal tjog löv samt ved att elda med. Roten skulle även hålla med rotekista och med soldatens alla kläder. Julkost skulle soldaten också ha, men detta försvann under 1800-talet. Dessutom så skulle soldaten få låna dragkreatur till åkerns verkande och gödselkörning samt kvarnskjuts, så att säden kunde malas. Ville rotebönderna eller rusthållarna ha något arbete utfört av soldaten så krävde kompanichefen att skälig lön skulle utbetalas. Detta betydde så mycket pengar att det inte lönade sig att ta

in soldaten för arbete på gården. Kronan ville inte att soldaten skulle skada sig och bli "till krigstjänst oduglig".

Vid krigs- eller fredstjänst då soldaten inte var hemma skulle rotebönderna eller rusthållarna så och skörda och soldathustrun skulle vara behjälplig så vitt hon förmådde. Skulle bönderna bryta mot detta så kunde kronan stämma dem och det kunde bli dryga böter. Soldaterna hade även lön som betalades ut hälften på våren och resten på hösten.

Syn vart tredje år

Det var syn vart tredje år på soldattorpen och alla större reparationer skulle bekostades av bönderna. När soldaten slutade hade bönderna tre månader på sig att skaffa ny soldat.

Vad fick då soldaten av krigsmakten?

Soldaten fick beväpning av kronan. Vid generalmönstringarna vart tredje år så fick de träna exercis, vapenövningar, målskjutning samt att de tränades i anfall.

De fick också övningar i att läsa och skriva. De fick träning i olika hantverk såsom, skomakeri för att kunna sköta sina skor, skrädveri för att laga sina kläder, samt i snickeri för att nödigt kunna sköta torpet.

Det var också övningar hemmavid och då var det korpralskapet som samlade sina soldater i vapen- och marschexercis. På söndagarna hade socknens soldater marschexercis i full mundering på kyrkbacken, i samband med kyrkgång.

När en soldat skulle gifta sig så var det kompanichefen som skulle godkänna den tilltänkta. Oftast så var hustrun gärna några år äldre. Om någon soldat dog och soldathustrun inte var för gammal, bestämde kompanichefen att nästa soldat fick överta henne. Ibland kunde det dock hända att den första maken/soldaten kom hem efter ha varit i fångenskap. Då ströks den andre maken/soldaten och den förste blev far till alla eventuella barn trots att han inte hade varit hemma när de fötts.

"Anmäld på expectance"

Dog soldaten under krigstjänstgöring eller kommendering, så gjorde kronan en bouppteckning, för att se om de slapp att betala något till änkan, hon kanske hade saker som gick att sälja.

Jag har ibland mina anor en båtsman Lars Jonsson Säfberg i Ringarum som dog i kriget 1788-1790, som har en bouppteckning efter

sig.

När soldaten slutade så kunde han bli gratialist, dvs pensionsberättigad, om han var över 50 år och hade tjänstgjort i 30 år.

Hade han fyllt 50 år, men bara hade tjänstgjort i 28, kan det stå "anmäld på expectance". Det betydde att han då fick vänta i två år, innan han fick pension.

Blev soldaten gratialist så hittar man det på Vadstena Krigsmanshuskassa. Där finns uppgifter om hur mycket han fick i pension och förmodligen också sista adressen han bodde på.

Källorna

Vilka källor finns det när det gäller soldaternas familjer?

En sak är säker: det står aldrig i några militära handlingar vilka soldatens föräldrar var, eller uppgifter om hustru och barn.

Inte förrän 1850 står det i Jönköpings- och Kalmar regementes handlingar var och när soldaten var född. Innan dess står det endast Smälänning eller Östgöte och en åldersuppgift, t ex 29 år.

Generalmonstringsrullorna säger tyvärr inte så mycket de heller. Har man däremot soldater på 1800-talet så finns det andra möjligheter. Förhoppningsvis finns handrullan kvar på Krigsarkivet. Den går kompanivis och i denna står soldatens alla kommenderingar.

Vill man veta hur länge soldaten har varit kommenderad så gäller det att titta i brödmönstringsrullorna. Dessa handlingar är dock inte mikrofilmade, utan finns enbart i original på Krigsarkivet i Stockholm. Där finns också sjukrullor och straffrullor, som kan det löna sig att titta i.

När det gäller soldater som finns kvar eller börjat efter 1885 när generalmonstringsrullorna tar slut, finns de i de så kallade stamrullorna. Dessa är inte heller mikrofilmade utan finns enbart på Krigsarkivet.

Vadstena Krigsmanshuskassa hittar man dels på landsarkivet i

Vadstena men även på Krigsarkivet.

Det kostar 360:-/tim om man vill ta hjälp av Krigsarkivets personal. Har man många soldater i sin släkt, kan det löna sig att åka dit för det kostar inget att forska där på egen hand.

Husar eller dragon?

Jag har ofta fått frågan på mitt arbete på Smålands Soldatregister, vad det är för skillnad på en husar och en dragon?

En husar rider till häst både till stridslinjen samt stred till häst.

En dragon red fram till stridslinjen

för att där gå av och strida till fots. De hade även handgranater. Dragonen bytte sedemera namn och kallades grenadjär.

Dessa dragoner = grenadjärer kallades för avsuttna ryttare.

Har man officerare i sin släkt så är det inte generalmonstringsrullorna man skall titta i utan i Krigsarkivets "Biograficasamling".

Har man tur på Krigsarkivet kan man även bli a hitta syneprotokoll från soldattorpssynen samt soldatens legokontrakt.

Smålands Soldatregister

Registret finns idag på Eksjö Museum och kommer att vara tillgängligt på Smålands Militärhistoriska Museum.

Smålands Militärhistoriska museum avser att skildra Eksjö och Smålands försvarshistoria genom tiderna från 1534 till nu, samt även blicka framåt. Alla regemente/förband som finns funnits i Småland ska skildras. Tyngdpunkten kommer dock att ligga på 1800-1900-talen.

Montrar med fältslag i miniatyr kommer att skildra de segrar som smålandsregementena varit med om att skapa och unika uniformer från Jönköpings och Kalmar läns regementen kommer att visas.

Avsikten är att göra ett publikvänligt, intressant och lärorikt museum som skall vända sig till alla.

Beräknad invigning år 2004.

Jag som arbetar på Soldatregistret här i Eksjö heter Elisabeth Leek och jag har varit här sedan februari år 2000.

Jag är själv släktforskare och har släktforskat i 20 år. Jag är också ordförande i Eksjöbygdens Släktforskarförening.

Hos oss finns Generalmonstringsrullorna för Kalmar och Jönköpings regemente.

Uppgifter om båtsmän har jag fått av Lars Oswald i Västervik, men jag har dock inga rullor på dem.

Ryttare finns heller inte, eftersom de har eget register.

För närvarande beräknas registret omfatta 40.000 soldater, varav det finns ungefär 9.500 inlagda i dagsläget.

Avgifter (för närvarande):
20:-/soldatakt, som finns inlagd i registret
För övrig forskning debiteras 50:-/tim.

Öppettider

Här är öppet varje onsdag och fredag samt ojämn vecka även på måndagar.

Adressen hit är:

**Smålands Soldatregister
Eksjö Museum**

575 80 Eksjö

Telefon 0381-365 73

e-post: soldatreg@eksjo.se

Pälle Näver = Josef Högstedt

Det finns gott om bygdepoeter av skiftande kvalitet, men en av de bästa som någon gång har funnits i Småland är Pälle Näver. Han hette egentligen Josef Högstedt och kom från Fagerhult.

Pälle gav ut totalt 21 böcker, varav många kom ut i flera upplagor. Debutboken kom 1923 och hette "Solfjät" och den sista boken "Människor och årstider" kom 1986. Det var först när fjärde boken kom som han kallade sig för Pälle Näver och i visorna blandar han skämt med naturromantik och allvar.

Pälle var fullständigt övertygad om att det fanns små vättar som hjälpte människorna på allehanda sätt, men man var tvungen att vara snäll mot dem annars kunde det gå riktigt illa.

En mycket bra biografi är "Pälle Nävers Saga" av Sven Arne Jones, Zindermans Göteborg 1982.

Pälle skildrar precis vad vi som släktforskare känner när vi någon gång besöker ett gammalt boställe

"Här talar fäderna från vrå och tilja, från loft och lider, källarsval och bod;
och när min längtans lust blir skaparvilja,
jag anar dem som värme i mitt blod.
Och går jag ensam genom hult och hagar,
jag skymtar dem vid villastig och vret,
och vindens sus i solomflutna dagar
mig täljer deras andes hemlighet."

Jag har själv träffat Pälle och jag minns honom som en lurig gubbe, men han kunde ju som sagt vara allvarlig också.

Små och stora...

Små och fattiga själar
prassla och virvla som bladen,
förda av vinden en höstkväll

Stora och rika själar
tiga som kornet i mullen
utanför odlarens tjäll.

Bladen tystna och multna.
Vinden famnar och kastar
nya blad på sitt tåg.
Men på oldlarens täppa
vaknar i morgonljuset
kornet, som dolt under jorden låg.

Följande dikter har fångat lite av de småländska kynnelaget.

Giftasbekymmer

"Dä ä på tien pojke,
att du en kvinna får,
för mor å ja' ä gamla
å skrynkli'a av år.
Du fyller snart de femti,
du är ju en mogen man,
så du får allt försöka
å göra va' du kan!"

Men Abel, ende sonen
till åttingbonden Per,
han rev sig i kalufsen
och gjorde sej besvär
att samla in de tankar,
som inom räckhåll fanns,
men efter vanligheten
de slumrade nånstans...

Med öppen mun han glodde
en stund mot fönstret ut,
men pannans grubbelrynkor
de ljusnade till slut;
en gnista liksom tändes
i trög och dunkel håg,
han vände sej mot far sin,
som tyst på soffan låg :

"Att ta e oskyld kvinna
å gifta hop sej mä,
dä kan en väl begripa,
att inte går väl dä :
För er dä geck dä självmant,
när i te prästen for,
i to' ju ingen oskyld,
i gifte er mä mor."

Hushållerskans klagan

Här har ja' fått knåpa
å gå som e' låpa -
dä blir la på sjunna året i höst;
men han går å stabba
å harja å tjabba
om pänga' å värlek
mä däven röst.

De trätti som flecka
ja' blir om e' vecka,
fast han är ju tie år aller, förståss;
men allri han gett mäj
en vink älla sett mäj
om ring älla gefte han allri vellt låss.

Ja' kan inte lia
å gå som e' pi'a
å tråla å slita här da' ätter da'!
En tröttna i längda
å gäöremålsmängda
blir ätterhängsen å lessam å dra!

Si gräset dä spretter
å alla hans kretter
galoppa' i hajen mä rumpa' i krök,
men själv få' ja dämpa
mi' langtanes krämpa -
slå dövörat te fö' bå larka å gök...

Men setta å räpa
å snusa å skräpa
å glo i e' tining te sängadags,
dä kan han på sett håll,
när ja' går åt mett håll
te soffan i kammarn å viker mäj strax

Han kunne la kröka
säj te å fö'söka
å ämna sej te så gutt som han kan,
fö' tänk va' ja' kvestat
ikring an å frestat -
å noj kan han han si, ja' ä välväxt å
grann!

Ja' tro' ja ska klåan
å flötta ifråan,
fö' han ä ju rent ohjälpli', han!
Ja' vell bare lipa,
han kunne begripa
mett hjatta ä ömt som e' ihåli tann!

Datakurs i Disgen 8

av *Ingrid Andersson*

Mitt namn är Ingrid Andersson och jag är en inbiten släktforskare sedan 18 år tillbaka. Mina rötter finns i Gästrikland, Hälsingland och Dalarna, men med två utstickande ben ett i Värmland och ett i norra Skåne.

Måste först berätta att jag var stor motståndare till att lägga in min släktforskning på data, hur skulle man då kunna hålla reda på mormors farbror eller farfars farfar och så vidare. Det tog många år innan jag lade in mitt stora vita lakan med släkt på data. Först i ett litet data-program som efter några år visade sig vara alldeles för litet.

Vid släktforskarträffen i Karlstad 1999 köpte jag Disgen 7, oj vilket program, en helt ny värld öppnade sig. Efter att ha läst en något knepig handbok så kom jag igång och nu började det blir roligt att ha släkten i datorn. Efter ett par uppdateringar till i dagens läge Disgen 8b. Ja, jag vet att 8c är ute man har ännu inte uppdaterat.

Kurs i Disgen

Hösten 2002 fick jag möjlighet att gå en grundkurs i Disgen 8, ledare vår duktige ordförande i DIS-Småland Ingvar Kärrdahl.

Med facit i hand vill jag bara säga: **Gå kursen om Du får tillfälle.** För Du kommer nog som jag troligen att upptäcka att Du använder bara en bråkdel av programmet.

Först fick vi lära oss att ändra färgen på skärmen, bara det var en upplevelse, har i många år arbetat med grundfärgen, visserligen håller jag inte med Ingvar om färgval men, ett val är ett val.

Säkerhetskopior

Säkerhetskopiering är A och O. Hur många säkerhetskopior har Du? Vi

fick förslag på minst 4 st. och att en av dem bör ligga i bankfack. Men har man över en mil till banken får man, tycker jag, ta några extra säkerhetskopior. Jag uppdaterar mina kopior med jämna mellanrum, men har alltid en kopia som är dagsaktuell. Så fort jag har varit inne i programmet och skrivit något, i med en diskett och kopiera.

En sak vi fick lära oss första kvällen var att alltid stänga fönstret med det stora röda krysset till vänster i fönstret. För då finns inte risken att vi stänger ner hela programmet. Det har jag nu börjat lära mig ordentligt efter 10 kurskvällar.

Vi har även fått lärt oss att först lägga in Disgen 8b, för att när kvällen var över avinstallera Disgen 8b. Detta har gjort att jag hemma i min egen dator har vågat gjort detsamma, eftersom jag har haft lite problem med mitt Disgen-program.

Disgen-orter och redigering

Redan andra träffen skulle vi börja med Disgen-orter, jag skall redan nu tala om att det var just för att finna någon mening med denna del av programmet som jag ville gå denna kurs. Jag hade innan kursen inte lagt in en enda ort, tittat in i det lilla hus som finns i fönstrets överkant, men

inget fattat.

Vi börja med att redigera orter i det lilla huset i menyraden, här gällde det att hänga med. Klicka rätt, välja nivå är det en by, gård eller torp vi lade in och sedan kom det som var svårast latitud-longitud. Som tur är finns det två orienteringskunniga personer på kursen som förklarade vad som var skillnad mellan latitud och longitud. X och Y-koordinater kan vara svår att hålla koll på. Men som alltid finns hjälpmedel CD-skiva Svenska orter.

Mycket tid ägnades åt att skriva in orter i databasen och ibland fattades en församling eller så låg den fel och då var det bara att ändra på X och Y. Det är lätt när man har bra lärare och behöver bara läsa innantill. Kanske lite svårare hemma på kammarn, men det går om man tar det lugnt och vet hur man vill ha det.

Kartan

Vidare fick vi arbeta med kartan (grön knapp i fönsterraden) där fick vi gå igenom alla verktyg, peka i kartan, zooma, flytta kartan och positionera en ort i kartan. Lite knepigt att hålla ordning på alla verktyg och vad man vill göra, men det är nog en vanesak. När man är inne på kartan så innehåller högerknappen på musen många intressanta saker.

Positionera en ort i kartan gick ju som en dans, nu börjar man våga göra lite själv. Har jag ett "grönsaksblad" och lägger in mina orter efter det. CD-skivan med Svenska orter står på önskelistan till tomten.

Eftersom jag och flera med mig inte hade använt disgen-orter när vi lagt in personer fick vi lära oss att konvertera orter. Jag tycker det är lite invecklat, men det går ju ut på att hela tiden veta var man är och

hur man vill ha det.

Personnotiser

Under en lektion gick vi igenom notis i ”ändrade personnotiser” här hade jag inte heller varit inne och skrivit. En sak som blev lite roligt här var när man skrev in flyttningar och sedan tittade på kartan och fick fram de röda strecken och kunde se hur folk hade flyttat.

Väl hemma efter denna lektion gick jag in och ”noterade” min gammelmorfars föräldrars flyttar, de var statare i mitten på 1800-talet och bytte arbetsplats nästan varje år, det blev många röda streck.

Antavlor och stamtavlor

Hur man bygger antavlor och stamtavlor och hur olika man kan göra har vi också gått igenom.

En del av herrarna i kursen ville gärna lära sig flockar, arkiv, kopiera in text från Word till biografin. Lite överkurs men Ingvar gick igenom flockar och arkiv med oss. För egen del inte aktuellt just nu, men får väl försöka någon gång framöver.

Sök

En annan funktion, som jag tycker är bra, sök-funktionen och här har jag lärt mig något mycket nyttig (för egen del) och bra. Har över 200 Andersson i släkten både på min och maken sida, vi fick lägga till födelseort och död ort. Hur? Tag fram ”sök personer” och högerklicka, lägg till kolumn. Mycket bra funktion, nu ser jag vilka som tillhör min släkt och vilka som tillhör makens släkt.

En annan bra funktion är statistik som finns i verktyg. Här kan man gå in och rätta till en del felinslag man gjort. Personligen fick jag de som fått barn när de var över 100 år och gift sig när de var bara 2 år. Det är lätt att skriva 1968 när man menar 1986 eller 1822 istället för 1922, ni förstår säkert vad jag menar. Mycket bra att lära sig, nu håller jag allt en liten koll så det inte blir för mycket fel.

Dubbla personer

Leta på personer som var införda mer än en gång är också bra att kunna. När man sitter i ”ändrade personnotiser” och undrar om personen redan finns, har vi ju dubbelknappen. Flytta personer som har av någon anledning hamnat i fel familj, ja det är mycket i programmet som kan göras och jag tror att vi har gått igenom nästan allt.

Fortfarande fundersam

Efter 10 lektioner är jag fortfarande inte helt övertygad om vad kartan och disgen-orterna skall vara bra för. Men kanske vårens lektioner kommer att ge mig insikt om detta. Men det har varit jätteroligt att fått lära sig programmet bättre. Kanske Ni ”datasnillen” tycker att jag låter lite naiv med min kunskap om släktforskning, men jag tror att många ute i stugorna runt om i Småland känner som jag, vad skall allt i programmet användas till. Jag får ibland känslan av att själva släktforskningen kommer bort i allt datasnack.

Länktips

Svenska yrkesfotografer

Lennart Snabb har gjort en förteckning över svenska fotografer 1899 och 1911. Den är förtecknad efter ort där fotografen var verksam.

www.genealogi.se/pdf/1911.pdf

Sveriges regenter under 1000 år

Christer Engstrand och Ingmar Anderssons betecknar själva sin sida som en ”unik” historisk uppslagsbok med 1.700 personer ur Sveriges och Nordens historia från vikingatid till nutid.

Jag är nog beredd att hålla med. Det är ett bra jobb de har gjort. Kolla själva.

www.historiska-personer.nu/

Stockholms databaser

Även om inte CD-skivan med rotmansarkivet för Kungsholmen i Stockholm har kommit än, så finns den faktiskt tillgänglig på internet mellan åren 1878-1893.

Det är Stadsarkivet i Stockholm som har lagt ut den för sökning.

På samma sida så finns också Register till Mantalsuppgifter för åren 1855 och 1871.

www.ssa.stockholm.se/forskar-salen/index.htm

Historiska kartor

Det finns en trevlig sida som heter - Digitala historiska kartor. En resa i tid och rum.- Det är ett samarbetsprojekt mellan flera olika institutioner och länder. Här finns kartor i Sverige, Danmark och Tyskland.

Här kan man själv söka upp sin hembygd och se vilka historiska kartor det finns.

www.dhm.lm.se/sve/index_sv.htm

Söka amerikanska släktingar

Här får du tips på en tillförlitlig söksida för att hitta alla som bor i Amerika. Problemet är bara att det är en betalsida.

Gratis får du reda på bostadsort, stat och ålder, men vill du ha reda på mera, som fullständig adress, kriminalregister, tillgångar mm, så kostar det mellan 12-119 \$.

www2.1800ussearch.com/search/start.cgi?adID=2149990003

Delstatskartor 1895

Behöver du en karta över Minnesota från 1895 så ska du gå till den här sidan. Här kan du ladda ner samtliga delstatskartor med beskrivning. Den är på engelska.

www.livgenmi.com/1895

Småländska CD-skivor för släktforskare

av Jan Jutefors

Ministeralböcker födda vigda döda Jönköping.

Version 2 kom lagom till släktforskarlagarna i höstas. Fortfarande i samma format som tidigare, alltså DOS. Jag behöver inte kommentera det vidare, för det gjorde jag redan när förra skivan kom. Man försvarar sig med att de flesta inte har datorer nog att klara av annat och då kör man med detta gamla format.

Man fått med en hel del nya registreringar, 434.000 poster, mot 350.000 på den gamla skivan, så det finns en hel del nytt på skivan.

Jönköpingsbygdens Genealogiska Förening säljer skivan.

Jönköpings historia.

Detta är en PDF-version av en bok som kom ut 1913 och utgavs av Jönköpings kommun. Den är skriven med bidrag av dåtidens mest intimerade historieforskare, som Otto von Friesen, Anders Henning, C.O. von Porath och Nils Åberg.

Boken i original är nästan omöjlig att få tag i och Jönköpings kommun har varit initiativrik nog att göra en CD-skiva på boken. Vill du ändå ha boken så sök på något antikvariat, men tänk på att du får betala en bra slant för den.

Jönköpings stadsarkiv har skivan stadsarkivet@stk.jonkoping.se till i stort sett självkostnadspris.

Jag kommer inte ihåg riktigt, men jag tror att det rör sig om någon hundring inkl. porto.

Gamla stan under 750 år.

Den här skivan kom ut som jubileumspresent kan man säga till alla stockholms-intresserade. Boxen innehåller en DVD och en CD.

Anledningen till att man skickade med en DVD-skiva var att det finns ett antal filmer på den här, annars är det ingen skillnad på skivorna. Jag berättade för ett år sedan att jag

såg mycket fram emot den här skivan och jag har inte blivit besviken. Det finns oerhört mycket att titta på. 12.000 bilder, 150 ljudspår, 50 filmklipp och 1.100 artiklar, så man kan verkligen säga att den är omfattande.

Det stora problemet är att den inte går att köra på en gammal dator, man måste ha en någorlunda modern för att över huvud taget kunna starta en skiva, den får inte vara över två år gammal. Det kan man väl säga att det är lite onödigt. Det är OK om man vill köra filmer, ljudspår o.d., men knappast bara för att köra rotmansregistret, som jag tycker är viktigast av alltihop.

Beställ på Släktforskarförbundet

Paleografi.

Den här skivan har jag recenserat tidigare, men "problemet" med den skivan var ju att det inte gick att skriva ut några dokument från den. Detta är löst nu. Fem skivor med olika dokument för utskrift har kommit:

- Juridiska arkiv 1600-tal
- Juridiska arkiv 1700-tal
- Juridiska arkiv 1800-tal
- Kyrkliga arkiv
- Civila myndigheters arkiv

Dessa skivor finns för beställning på SVAR <http://www.svarbokhandel.ra.se/frame.asp>. Priset är bara 250 kr för alla fem skivorna.

Centrala Soldatregistret

har kommit med skiva nr 2. Antalet registrerade soldater på skivan är 221.159. Inventeringen pågår för fullt så det tillkommer hela tiden nya uppgifter. Fortfarande är det begränsat till det "yngre indelningsverkets" period, dvs 1682-1901. Jag anmärkte förra gången på föreningar som inventerat soldater, men som inte vill släppa ifrån sig materialet. Förmodligen kommer detta att lösas sig nu. I

fallet som jag hade i tankarna har en annan förening tagit över ansvaret för registreringen och kanske det kan lösas sig med samarbetet också. Vi får hålla tummarna.

En liten fågel viskade i mitt öra att registret kommer att läggas ut på internet under detta året. Jag vet inte på vilka villkor det kommer att ske i så fall. Fördelen blir ju att databasen uppdateras ständigt och det kommer ju oss forskare till godo, men om det kommer att bli gratis eller inte, har jag inte en aning om.

Sjömanshusdatabas.

Nu är äntligen sjöfolket sökbar på en CD. Här finns 10 av ca 30 sjömanshus registrerade. För oss smålänningar finns sjömanshusen i Västervik och Oskarshamn medtagna.

Däremot saknas Kalmar och anledningen till det är en gåta. När jag kollade med Arkion så skyllde man på att det var så dyrt att registrera. Det tycker jag är en mycket dålig ursäkt faktiskt, men tydligen så har aldrig Kalmar Sjömanshus blivit filmat heller.

Matriklarna som ingår är 1842 – 1926. Alla personer födda efter 1915 är bortsorterade av sekretessjäl.

Arkion säljer skivan <http://www.arkion.se/>

Sveriges befolkning 1970.

Det här skivan har beskrivits som det bästa som hänt forskarsverige efter Sveriges Dödbok 1950-1999. Jag kan väl hålla med om att skivan är mycket matnyttig. Här finns Sveriges äldsta dataregister över alla svenskar. Gränssnittet, dvs utseendet på sökrutan, är precis lik dödboken så den är väldigt enkel att arbeta med.

Du kan söka på födelsedatum, dock inte födelsenummer, efter-

namn, förnamn, födelseort och boendeort. Adress går att skriva in, men det söker bara på de fem första tecknen där.

När man väl fått upp ett namn så kan man se vilka som bor på samma adress, bor i samma fastighet och i samma område. Det finns begränsningar i materialet och en del är ganska allvarliga. Olika registreringsmetoder har gjort att det ibland är helt omöjligt att se vilka som tillhör samma familj. Det kan skiljas på så löjliga saker som att gatuaadressen är skriven på olika sätt som t.ex. 15a eller 15 a, och det finns ett otal varianter på detta tema.

Det verkar som om vi skulle få leva med dessa fel och brister. Det ska dock sägas att skivan rymmer drygt 8 miljoner människor.

Skivan är utgiven i Sveriges Släktforskarförbunds namn, men katten vet vem som tjänar några pengar på skivan. Det lär vara så att anställda gör skivan på eget företag och resten kan man tänka sig själv.

Köp på Rötterbokhandeln.

Ur andra medlemsblad

Disketten (DIS Väst) Nr 3/02. Klippan-dagar med Geline och DIS Väst – Egil Gry ; Family Tree Maker och Disgen 8 – Bo Örtenberg ; Dator på besök i Amerika – Charlotte Börjesson ; Gratis kartbilder på Lantmäteriets webbplats – Egil Gry.

DIS-play (DIS-Öst) Nr 4/02. Namnbruk i Dalarna - Göran Tegnér ; Arkiven i Stockholms stad och län - Hans Laestadius ; Stadsarkivets hemligheter - Marianne Munktell ; Min anfaders heder är räddad! - Helena Nordbäck ; Grav-skivan - Carl-Olof Sahlin ; Släktförkar-profilen ; Lagergrenska samlingen i Falun - Marianne Munktell ; Guldsmed i trasor - Stig Petterson.

Disponibelt (DIS Aros) Nr 2 2002. GEDCOM-GEnealogy Data COM-

Ur andra medlemsblad

munications. Kommunikation med Gedcom mellan släktforskare - Jan Wallin.

KGF-Nytt (Kronobergs Genealogiska Förening) Nr 79, dec 2002.

En härlig sommardag att minnas - Monica Keynemo ; Som gäst i Målaskog - Lennart Nilsson ; Rötters nya databas: Porträttfynd - ett försök till identifiering av äldre kort - Niclas Rosenbalck ; Guldgruva i glasriket - Hans Egeskog ; Vadan och varthän? - Leif Gidå.

KLGF-bladet (Kalmar Läns Genealogiska Förening) nr 44 Aug 2002. Nytt släktforskararkiv till Museum gamla Kosta – Sven-Åke Nykvist ; Giftastankar – Aina Hansson ; Forsamlingsändringar 2002 – Nils Marelius ; Småländska CD-skivor för släktforskare – Jan Jutefors

KLGF-bladet (Kalmar Läns Genealogiska Förening) nr 45 Okt 2002. Småländska CD-skivor för släktforskare – Jan Jutefors ; "Salixkungens" anor – Tomas Alriksson ; Forskning i Ryssby och Ålem – Aina Hansson ; Invigning av Ekeberga – Hans Egeskog ; 1652, den stora brandens år – Axel Henriksson.

PLF-nytt (Person- och Lokalhistoriskt Forskarcentrum) Nr 63 Okt 2002. Amerikabreven - och sista bre-vet hem - Jan-Åke Holmbring ; PLFs mål och visioner de kommande fem åren - Maj Holm.

Tidningen Släktdata (Föreningen Släktdata) Nr 3/2002. Mordet på snickare Lindvall i Vindfälle del 3 – Bengt Nordahl ; Kung Mozilla, en modern webläsare – Mats-Olof Sander ; Sökning i Släktdatas register på Internet – Mats-Olof Sander ; SwedGenTour – Charlotte Börjesson ; Nya register i Släktdatas arkiv.

Tidningen Släktdata (Föreningen Släktdata) Nr 4/2002. Sista avrättningen i Annelöv - Bengt Nordahl ; Sveriges befolkning 1970 - Charlotte Börjesson ; Så här savänder du datorn till dina fotografier, del 5 - Charlotte Börjesson ; Anders Perssons stuga finns bevarad i Tottarp - Anna-Stina Strandin Frey ; Gratis släktforskningsprogram - Peter Gustafsson ; Vad en bouppteckning kan berätta - Ingemar Sandström ; Nya register i Släktdatas arkiv.

Våra Rötter (Tjust Släktforskarförening) Nr 4 2002. Den bortglömda skolan i Hjorted - Lars Oswald ; Tjust Härads Dombok år 1739, del 1 - Stina Kanth ; Pehr Holm. Från skeppsgosse till översettelöjtnant..., del 5 ; Om Anders Nilsson tidigt 1700-tal - Irma Levander.

Västgötogenealogen (Västgöta Genealogiska Förening) Nr 3 2002. Tema: De reste till Amerika. Från Stockholm till New York - (Kjerstin Olofsson) ; Frank Alström från Borgstena - Kjerstin Olofsson ; En fiskarflickas dröm och livsverk - Mariana Buller ; Migrationen från Seglora pastorat - Kjerstin Olofsson ; Ur Falköpings tidning för 100 år sedan - Rune Gustafsson ; Besök på Riksarkivet i Helsingfors - Rolf Eknefelt ;

Västgötogenealogen (Västgöta Genealogiska Förening) Nr 4 2002. Tema: Smeder och bruksfolk. Järnbruk och hamrar i P- och R-län anlagda 1540-1870 - Kjell G Åberg ; Kollerö bruk i Väne-Ryr och Bäve - Bertil Ihage ; Smeder från Värmland och Dalsland - (Kjell Åberg) ; Mina smedsanor från Västergötland - Sten Östlund ; Bruksverksamheten i Kinnarumma - Kjerstin Olofsson ; Sammanslagna församlingar i Västergötland.

Avsändare:
DIS Småland, Redaktören
Ryssbyvägen 15
S-380 30 ROCKNEBY
SWEDEN

B

SVERIGE

Porto betalt

Port Payé

BEGRÄNSAD EFTERSÄNDNING
Vid definitiv eftersändning åter-
sänds försändelsen med nya
adressen på baksidan

Efterlysningar Efterlysningar Efterlysningar Efterlysningar

Salpetersjudare Carl Månsson

Jag söker den eller de som forskat i **Ryssby, Ålem, Förlösa**. Gårdarna **Gunnarsbo, Fagerhult, Sjöbo, Böle, Kläppetorp och Årtebäck**. Det skulle bli vara skoj att få reda på lite mer om den salpetersjudare **Carl Månsson Ryssby** som 1769, gjorde **Sara Persdotter** i **Kyrkobyn, Förlösa** med barn.

Svar till: **Per Mjörnö**,
Pl 1020, 760 45 Grisslehamn
Tel 0175 / 101 49
per_mjorno@hotmail.com

Känner någon igen personerna eller miljön? Kontakta redaktören

Rockneby, 2 mil norr om Kalmar

Det här huset låg i centrala Rockneby. Det är Smeden Ekströms hus. Huset finns inte kvar idag utom överbyggnaden på verandan, som står som uthus på platsen där huset en gång stod. Huset revs någon gång på 1960-talet.

Några personer vet jag om. Andra fr. v. är Alma Jönsson och pojken utanför grinden är John Ekström. På förstubron står Smeden Jöns Jonsson och hans fru.